

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-O.431.3.2016

Warszawa, 29 kwietnia 2016 r.

**Pan
Jerzy Humięcki
Wójt Gminy Krzynowłoga Mała
ul. Kościelna 3
06-316 Krzynowłoga Mała**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.), w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 29 lutego, 1, 3 i 4 marca 2016 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy Krzynowłoga Mała.

Przedmiot kontroli obejmował tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w zakresie:

- opracowywania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie i
- podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2015 roku do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole z kontroli, podpisanym przez Pana bez zastrzeżeń w dniu 26 kwietnia 2016 roku, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Wojewoda Mazowiecki ocenia pozytywnie z uchybieniami działalność Urzędu Gminy w Krzynowłodze Małej w skontrolowanym zakresie.

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie został opracowany i przyjęty przez Radę Gminy Krzynowłoga Mała w dniu 28 stycznia 2011 roku *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015*, nie uwzględniał on jednak w nazwie własnej dyspozycji ww. artykułu w części dotyczącej ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Ze sporządzonego przez przewodniczącą Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego sprawozdania za 2015 r. wynika, że zaplanowane w *Programie* działania realizowane były głównie poprzez udostępnienie mieszkańcom gminy dostępu do materiałów edukacyjno-informacyjnych, rodzinom dotkniętym przemocą, szczególnie z problemem alkoholowym, dostępu do terapeuty do spraw uzależnień oraz psychologa, a osobom realizującym zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy udziału w szkoleniach. Zespół Interdyscyplinarny w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty” kierował wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o objęcie leczeniem odwykowym osób uzależnionych od alkoholu. Dzieci i młodzież uczestniczyły w realizowanych w szkołach programach profilaktycznych i zajęciach informacyjno-edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy i agresji oraz zorganizowanych pozalekcyjnych zajęciach sportowo-rekreacyjnych.

Jednakże dokonanie przez organ kontroli oceny stopnia realizacji *Programu* nie było możliwe z uwagi na nieokreślenie w *Programie* mierników dla realizacji ustalonych celów i działań. Ponadto działania nie zostały dookreślone w formie harmonogramu działań na dany rok, co wobec braku terminów ich realizacji, może utrudniać ich monitorowanie i nadzorowanie oraz zaplanowanie odpowiednich środków w budżecie gminy na dany rok. Jednocześnie zwrócono uwagę na powielanie w *Programie* zadań, których obowiązek realizacji na każdą gminę nakłada już ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a w sposób szczegółowy określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209, poz.1245).

W myśl art. 9a ust. 15 ustawy Rada Gminy Krzynowłoga Mała podjęła w dniu 28 lutego 2011 r. uchwałę nr VI/21/2011 w sprawie przyjęcia Regulaminu Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Problemów w Rodzinie dotyczącego trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Zwrócono natomiast uwagę, że postanowienia § 5 ust. 1 i 2 *Regulaminu* normujące tryb powołania grupy roboczej przez członka Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej w porozumieniu z przewodniczącą ZI są niezgodne z art. 9a ust. 10 ustawy

o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, który stanowi że grupy robocze tworzy zespół interdyscyplinarny. Zapis ten mógł mieć wpływ na stwierdzone nieprawidłowości dotyczące powoływania grup roboczych przez przewodniczącą Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego zamiast przez Zespół Interdyscyplinarny. Należy też wskazać na nieuprawnione ustalenie wymogu wypełniania załącznika nr 2 do Regulaminu *Wyrażenie zgody na podjęcie przez Zespół Interdyscyplinarny funkcjonujący przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzynowłodze Małej działań na rzecz danej osoby/rodziny*, podczas gdy w myśl art. 9d ust. 1 ww. ustawy podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

Członkowie grup roboczych przed każdym przystąpieniem do wykonywania czynności w grupie składali oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych, które uzyskają przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz o znajomości przepisów o odpowiedzialności karnej za udostępnienie danych osobowych lub umożliwienie do nich dostępu osobom nieuprawnionym, co jest niewymagalne przez art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, gdyż złożone raz oświadczenie członka Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej ma moc obowiązującą we wszystkich rozpatrywanych sprawach.

W świetle protokołów i list obecności posiedzenia Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie objętym kontrolą odbywały się nie rzadziej niż raz na trzy miesiące, o czym stanowi art.9a ust.7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Stosownie do art. 9a pkt 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obsługę organizacyjno-techniczną Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego zapewniał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzynowłodze Małej. Jednak dokumentacja była rejestrowana i znakowana niezgodnie z przepisami rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

W kontrolowanym okresie procedura „Niebieskie Karty” zastosowana była w stosunku do 11 rodzin, w tym 9 z małoletnimi dziećmi. W 10 sprawach sprawcami przemocy byli mężczyźni nadużywający alkoholu. We wszystkich przypadkach działania w ramach procedury prowadzone były przez grupy robocze. W okresie tym procedurę „Niebieskie Karty” zakończono w stosunku do 9 rodzin, w 2 przypadkach z powodu braku zasadności podejmowania działań i w 7 z powodu ustania przemocy i zrealizowania indywidualnego planu pomocy..

W wyniku analizy wszystkich prowadzonych procedur stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego nie prowadziła żadnej dokumentacji na potwierdzenie, że przekazywała formularz „Niebieska Karta - A” członkom Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni od dnia jego otrzymania, zgodnie z obowiązkiem nałożonym przez § 8 ust. 1 wyżej wymienionego rozporządzenia,
- w 1 sprawie nie zaproszono osoby, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie na posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej, podczas gdy w myśl § 16 ust. 3 rozporządzenia, członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej zapraszają osobę co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej,
- w 2 sprawach nie wypełniono formularza „Niebieska Karta – C”, choć w 1 ze względu na niezgłoszenie się osoby doznającej przemocy, pomimo że stosownie do § 8 ust. 2 rozporządzenia, formularz ten wypełniają członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej na posiedzeniu, w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- w 3 sprawach przewodniczący/a Zespołu Interdyscyplinarnego nie wezwała osoby, wobec której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie na posiedzenie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej, podczas gdy w myśl § 17 ust. 1 rozporządzenia przewodniczący wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej,
- w 8 sprawach nie wypełniono formularza „Niebieska Karta – D”, choć w 5 z powodu niezgłoszenia się sprawcy na wezwanie, podczas gdy w myśl § 8 ust. 6 rozporządzenia formularz „Niebieska Karta – D” wypełniają członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie,

We wszystkich sprawach stosownie do § 16 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” został opracowany indywidualny plan pomocy dla osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie i jej rodziny. Zaplanowane w nim działania dostosowane były do indywidualnej sytuacji rodziny dotkniętej przemocą i jej potrzeb. W trakcie trwania procedury plan był monitorowany i w zależności od sytuacji weryfikowany. Wszystkie działania podejmowane przez grupy robocze

były udokumentowane, a ich efekty uzasadniały podjęcie decyzji o zakończeniu procedur przez przewodniczącą Zespołu.

Na uwagę zasługuje trafny dobór grup roboczych do sytuacji rodziny. W większości procedur grupy robocze składały się z przedstawicieli policji, ośrodka pomocy społecznej i gminnej komisji rozwiązywania problemów, natomiast w przypadku obecności dzieci w rodzinie również z przedstawicieli oświaty, zdrowia czy sądu. Grupy robocze oferowały rodzinom doznającym przemocy pomoc psychologa i terapeuty ds. uzależnień, z którymi ściśle współpracowały. Na uwagę zasługuje bardzo dobre współdziałanie poszczególnych służb, w szczególności niezwłoczność i systematyczność podejmowanych przez członków grupy roboczej działań.

Za stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą Pan Jerzy Humięcki Wójt Gminy Krzynowłoga Mała i członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Przedstawiając powyższe zobowiązuję Pana Wójta do podjęcia działań w celu:

1. Uwzględnienia przy opracowywaniu na kolejne lata gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie mierników umożliwiających dokonanie oceny realizacji założonych celów i zadań, a także harmonogramów działań na każdy rok budżetowy.
2. Dostosowania uchwały nr VI/21/2011 Rady Gminy Krzynowłoga Mała z dnia 28 lutego 2011 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Problemów w Rodzinie dotyczącego trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania do obowiązujących przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
3. Dokumentowania faktu przekazania przez przewodniczącą ZI formularza „Niebieska Karta – A” członkom ZI lub grupy roboczej w terminie 3 dni od dnia jego otrzymania.
4. Tworzenia w indywidualnych przypadkach grup roboczych przez Zespół Interdyscyplinarny, a nie przewodniczącą Zespołu, stosownie do art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
5. Pisemnego zapraszania osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie na posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej i wypełniania na nim formularza „Niebieska Karta – C” w jej obecności, odpowiednio zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 3 i § 8 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury

„Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta”. W sprawach dotychczas niezakończonych wypełnienia formularzy „Niebieska Karta – C”, zgodnie z wyżej wymienionymi przepisami.

6. Pisemnego wzywania przez przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie na spotkanie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej, stosownie do § 17 ust. 1 rozporządzenia i wypełniania formularza „Niebieska Karta – D” przez członków zespołu lub grupy roboczej w jej obecności, zgodnie z § 8 ust. 6 ww. rozporządzenia. W sprawach dotychczas niezakończonych wypełnienia formularzy „Niebieska Karta – D”, zgodnie z wyżej wymienionymi przepisami.
7. Zaprzestania ponownego składania przez członków grup roboczych oświadczeń, o których mowa w art. 9c ust. 3 ustawy.
8. Rejestrowania i znakowania spraw zgodnie z przepisami rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz.67 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego. Zastrzeżenia należy kierować na adres: Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa.

W przypadku niezłożenia lub nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej Oddział w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Ostrołęce, ul. Gorbatowa 15, 07-410 Ostrołęka.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Wiesława Kacperk-Biegańska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej